

Avgifter och villkor för gårdsbaserade biogasanläggningar

Rapport i projektet "Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå"

Förord

Projektet *Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå* ägs av Hushållningssällskapens Förbund och utförs i nära samarbete med Institutet för jordbruks- och miljöteknik (JTI). Dess främsta syfte är att utvärdera gårdsbiogasanläggningar avseende teknik, drift, biologi och ekonomi. Projektet pågår mellan 2011 och 2014 och i skrivande stund ingår cirka 35 anläggningar i projektet. Dessa besöks regelbundet av projektets rådgivare.

Det viktigaste syftet med projektet är att inhämta och sprida kunskap om gårdsbiogasproduktion till befintliga och blivande anläggningsägare. Projektet ska därutöver utveckla och formulera rådgivning till branschen.

I denna sammanställning vill projektet visa kostnader för att ansöka om och hantera olika tillstånd som krävs på biogasanläggningar. Rapporten är skriven av Sara B Nilsson vid Hushållningssällskapet Halland, som är en av rådgivarna i projektet, och granskad av Karin Eliasson vid Hushållningssällskapet Sjuhärad.

Projektet finansieras av Jordbruksverket via EU-medel. Vi vill härmed tacka alla som bidragit till studiens genomförande. Speciellt tack till ägarna för de studerade anläggningarna.

Mer information om projektet finns på hemsidan www.bioenergiportalen.se.

Stockholm juli 2014

Jesper Broberg, förbundsordförande, Hushållningssällskapens Förbund
Sara B Nilsson, huvudförfattare
Karin Eliasson, projektledare

Sammanfattning

Sverige har ett nationellt mål om en fossilfri fordonsflotta till 2030 och ett miljömål om "Begränsad klimatpåverkan". För att nå dessa mål är produktion av biogas en av pusselbitarna. Problemet är att det sällan är lönsamt att producera biogas på gårdsnivå i Sverige. Det är därför viktigt att stötta de företagare som, trots det dystra ekonomiska läget, vågar satsa på biogas. Hushållningssällskapet har inom projektet "Utvärdering av gårdsbaserad biogasproduktion" undersökt hur omfattningen av olika avgifter för tillstånd och tillsyn varierar. I studien framkom att det finns både kommuner och Länsstyrelser som har minskat eller helt avstått ifrån att ta ut tillsynsavgift för gårdsbaserad biogas, men det finns även kommuner och Länsstyrelser som gjort precis tvärtom.

Undersökningen har sammanställt företagens sammantagna kostnader för anmälan/tillstånd enligt miljöbalken, animaliska biproduktsförordningen, bygglov samt tillstånd för hantering av brandfarliga gaser. Kostnaden för olika tillstånd var mellan noll och ca 214 000 kronor (2013).

Gårdsbaserad biogasproduktion kontrolleras av flera myndigheter: kommunerna, Jordbruksverket (SJV), Myndigheten för säkerhet och beredskap (MSB) och Länsstyrelsen. Länsstyrelsen samt Myndigheten för säkerhet och beredskap delegerar sin tillsyn i vissa fall till kommunerna. Studien visar trots delegation till kommunerna att Länsstyrelsen i många fall fortfarande tar ut en årlig avgift för de tillståndspliktiga anläggningarna som ska täcka tillsyn och prövning. I några fall har en Länsstyrelse beställt ytterligare en kontroll i form av en inbesiktning av en tredjeparts aktör. Den årliga kostnaden för tillsynen varierade mellan noll och ca 41 800 kronor per år och biogasanläggning.

Den sammantagna kostnaden för tillstånd (totalkostnad uppdelad på fem år) och tillsyn var mellan noll och ca 57 000 kronor per år. Detta motsvarar en kostnad på mellan noll och 2,67 öre/kWh producerad energi för biogasanläggningarna.

Biogasanläggningar som producerar mer än 150 000 Nm³ gas är tillståndspliktiga enligt miljöbalken. De måste därför söka tillstånd hos Länsstyrelsen. Om anläggningen beviljas tillstånd får de produktionsvillkor kopplade till tillståndet. Omfattningen på och kostnaderna för dessa villkor varierar över landet. Flertalet villkor upplevs rimliga, men det finns även utredningsvillkor av forskningskaraktär som ålagts enskilda företagare.

Innehållsförteckning

Bakgrund	1
Kostnader för lagstiftning på gårdsbaserade biogasanläggningar	2
Avgifter för tillsyn av tillstånds- eller anmälningspliktig biogasproduktion	2
Grund till avgift enligt miljöbalken	4
Möjlighet för nedsatt avgift	4
Avgift för tillsyn hos anläggningar inom "Utvärderingsprojektet"	6
Tillståndsvillkor	9
Slutsats	10
Bilaga 1. Exempel på produktionsvillkor för biogasanläggningar:	11

Bakgrund

Hushållningssällskapet har inom projektet ”Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå” undersökt hur omfattningen av tillsynsavgifter varierar över landet. Anledningen till att undersökningen genomförts är att flera företagare anser sig ha oskäligt höga tillsynsavgifter och att kostnaden för detta kraftigt påverkar biogasanläggningens ekonomi.

Undersökningen är ett resultat av telefonintervjuer med de driftansvariga på de gårdsbaserade biogasanläggningarna som medverkar i projektet ”Utvärdering av biogasanläggningar på gårdsnivå”. 32 anläggningar har kontaktats och 24 av dessa har lämnat uppgifter. Några anläggningar var nystartade och hade inte ännu hunnit få några tillsynsavgifter.

Kostnader för lagstiftning på gårdsbaserade biogasanläggningar

Biogasanläggningar behöver hantera och förhålla sig till olika lagar och förordningar. I denna utredning har särskilt fokus lagts på kostnaderna för Miljötillstånd och tillsyn enligt miljöbalken. Även kostnader för tillstånd från Sprängmedelsinspektionen, bygglov och Animaliska biproduktförordningen har i förekommande fall dokumenterats.

Avgifter för tillsyn av tillstånds- eller anmälningspliktig biogasproduktion

Produktion av biogas på gårdsnivå är antingen anmälningspliktigt eller tillståndspliktigt enligt miljöbalken. Mängden gas som produceras eller hur mycket avfall som behandlas i anläggning avgör om en anläggning är anmälningspliktig eller tillståndspliktig, se tabell 1. Senast sex veckor före produktionsstart lämnar en anmälningspliktig anläggning in en anmälan till kommunen. En tillståndspliktig anläggning ska lämna in en ansökan om tillstånd till Länsstyrelsen. Denna tillståndsansökan omfattar bland annat en miljökonsekvensutredning för biogasanläggningen. Arbetet med att skriva en ansökan om tillstånd är mycket omfattande och många gånger kostsamt eftersom externa experter och konsulter ofta anlitas för att skriva och hantera ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen.

Tabell 1: Verksamhetskoderna och möjlig tillsynsavgift för biogasanläggningar.

Miljöbalken - miljö tillstånd	Gränsvärde vid klassificering	Prövningsinstans ¹	Tillsyn ²	Möjlig tillsynsavgift enligt SFS 1998:940 ³
Tillståndsplikt – betydande miljöpåverkan				
A-verksamhet Kod 90.150	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 100 000 ton per kalenderår	MMD	Lst	52 000 kr
B-verksamhet Kod 40.10	Anläggning för framställning av mer än 150 000 Nm ³ gasformigt bränsle	MPD	Lst eller kommun	52 000 kr (L) eller 18 000 kr (K)
B-verksamhet Kod 90.160	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden är större än 500 ton/år	MPD	Lst eller kommun	52 000 kr (L) eller 18 000 kr (K) om avfallsmängd 20 000-100 000 ton/år. 25 000 kr (L) eller 8 000 kr (K) om avfallsmängd 10 000-20 000 ton/år. 10 300 kr (L) eller 3 600 kr (K) om avfallsmängd 1 000-10 000 ton. 5 200 kr (L) eller 1 800 kr (K) om avfallsmängd högst 1000 ton/år.
Anmälningsplikt – ej betydande miljöpåverkan				
C-verksamhet Kod 40.20 ⁴	Framställning av gasformigt bränsle om verksamheten inte är tillståndspliktig.	Kommun	Kommunen	Kommunal tillsynsavgift baserad på timtaxa.
C-verksamhet Kod 90.170	Anläggning för biologisk behandling av annat avfall än farligt avfall om den tillförda mängden avfall är större än 10 ton per år.	Kommun	Kommunen	Kommunal tillsynsavgift baserad på timtaxa.

¹ Mark- och miljödomstolen (MMD), Miljöprövningsdelegationen (MPD)

² Länsstyrelsen (Lst)

³ L= Länsstyrelse har tillsyn, K= kommunen har tillsyn

⁴ I SOU-utredningen 2013:5 "Djurhållning och miljö- hantering av risker och möjligheter med stallgödsel" föreslås en höjning av gränsen för tillståndsplikt till 300 000 Nm³ gasformigt bränsle för anläggningar som huvudsakligen rötar stallgödsel.

Grund till avgift enligt miljöbalken

Länsstyrelsen har tillsyn för tillståndspliktiga biogasanläggningar men kan delegera tillsynen till kommunen eller en kommunorganisation. Kommunen utövar tillsyn om anläggningen är anmälningspliktig. Länsstyrelsernas maximala avgift för prövning och tillsyn bestäms i Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn Kommunernas avgift bestäms oftast av deras egen timtaxa, men vissa kommuner fakturerar enligt Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn. Avgiften ska betalas för myndigheternas kostnader för prövning och tillsyn och i förordningen står det:

”Denna förordning gäller avgifter som ska betalas för mark- och miljödomstolars och statliga förvaltningsmyndigheters kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken samt för förvaltningsmyndigheters kostnader i övrigt som rör sådan prövning och tillsyn.”

Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn, 1 kap, §1

Den möjliga tillsynsavgiften för tillståndspliktiga biogasanläggningar ligger på 18 000 kr om kommunen (K) sköter tillsynen eller 52 000 kr om Länsstyrelsen (L) gör det (tabell 1). Det kan jämföras med att avgiften för tillsyn av tillståndspliktig djurhållning är 1300 kr (K) eller 3000 kr (L), eller att tillsynsavgiften för kärnkraft är 26 000 kr (K) eller 74 000 kr (L).

Undersökningen visar att Länsstyrelsen debiterar full avgift (18 000 kr/år) även åren efter att prövningen är genomförd och tillsynen är delegerad till kommunerna. Samtidigt fakturerar kommunerna också företagen för sin tillsyn. Det är därmed två myndigheter som fakturerar för samma tillsyn.

Om en anläggning omfattar flera tillståndspliktiga verksamheter (exempelvis djurhållning, biogasanläggning och behandling av avfall) adderas tillsynsavgiften enligt:

”Om en anläggning omfattar flera verksamheter som enligt bilagan till denna förordning, ska avgiften betalas med det högsta belopp som i bilagan föreskrivs för någon av verksamheterna med tillägg av 25 % summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna. Det totala tillägget ska dock inte uppgå till mer än 30 % av det högsta avgiftsbeloppet.”

Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn, 2 kap §3:

Exempel: En gård driver en biogasanläggning som producerar mer än 150 000 Nm³ gasformigt bränsle. Biogasanläggningen klassas då som B-verksamhet, kod 40.10, se tabell 1. Tillsynsavgiften från Länsstyrelsen (om kommunen delegerats tillsynen) för denna är 18 000 kronor per år. I biogasanläggningen vill man röta livsmedelsavfall (500-1000 ton/år) utöver gårdens egen gödsel. I och med detta klassas anläggningen även som en ”anläggning för biologisk behandling av avfall” (kod 90.160), se tabell 1. Tillsynsavgiften för detta är 1 800 kronor per år. Den totala avgiften från Länsstyrelsen blir då:

18 000 kr+ 0,25*1 800 kr=18 450 kronor

Möjlighet för nedsatt avgift

Förvaltningsmyndigheten, dvs. kommunen eller Länsstyrelsen, kan sänka eller efterskänka tillsynsavgiften i det enskilda fallet. Även Jordbruksverket har möjlighet att sänka eller efterskänka avgifter för tillsyn enligt Miljötillsynsförordning (2011:13), 3 kap§13.

”En mark- och miljödomstol eller förvaltningsmyndighet får i det enskilda fallet, med hänsyn till prövningens omfattning, tillsynsbehovet eller annan särskild omständighet, minska eller efterskänka en avgift som har beslutats med stöd av denna förordning”... ”De myndigheter som enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) har ett centralt ansvar för tillsynsvägledning får på samma grunder och inom sina ansvarsområden meddela föreskrifter om nedsättning eller efterskänkning av avgift. ”Samtliga kontrollerande myndigheter har således möjlighet att sänka eller efterskänka en tillsynsavgift.

Avgift för tillsyn hos anläggningar inom "Utvärderingsprojektet"

Tillsynen av anläggningarna i Utvärderingsprojektet har till största delen genomförts av kommunerna. Den genomsnittliga tillsynsavgiften var 11 600 kr per år bland de företag som betalade avgiften. Spridningen var från 0 kr till ca 41 800kr per år. Av 24 undersökta biogasanläggningar debiterades 19 stycken avgift för tillsyn under 2013.

Tabell 2 Tillsynsavgifter som betalats (2013) av biogasanläggningar inom "Utvärderingsprojektet"

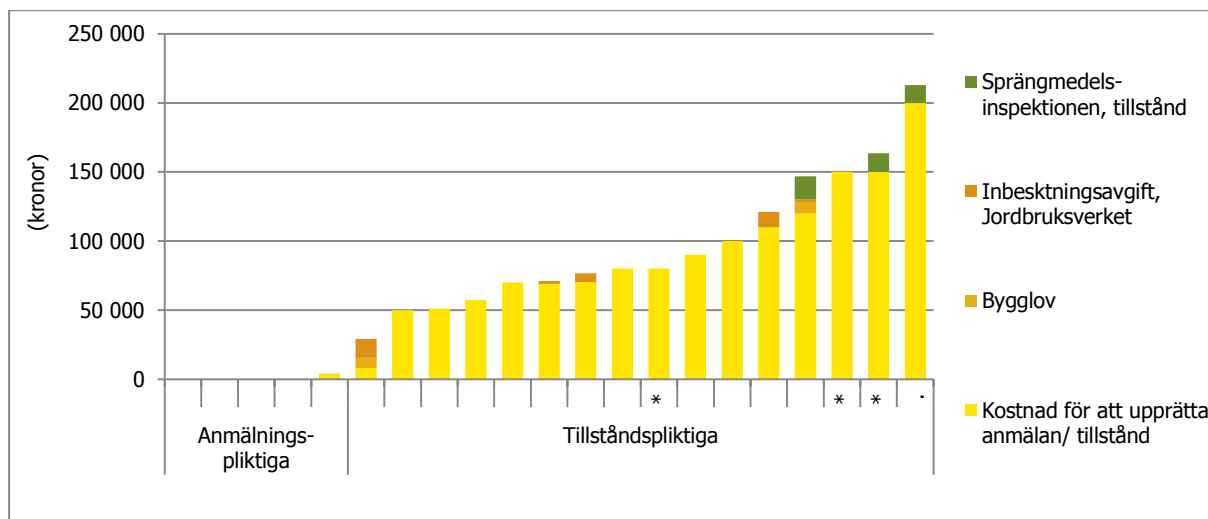
	Genomsnittlig avgift för gårdar som fakturerats av myndighet.	Lägsta årliga avgift (antal företag/av totalt antal svar)	Max årlig avgift (kr)
Årlig avgift till kommun	11 600 kr	0 kr (5/15)	20 000kr (1/15)
Årlig avgift till Länsstyrelse (endast tillståndspliktiga)	13 200 kr	0 kr (4/13)	18 000 kr (5/13)
Årlig avgift till Jordbruksverket	2600 kr	0 kr (16/19)	3 500 kr
Genomsnittlig årlig avgift för tillsyn (SJV+lst+kommun)	13 400 kr	0 kr (5/24)	41 800 kr

I denna undersökning framkom att det fanns både kommuner och Länsstyrelser som tog ut höga, respektive låga, tillsynsavgifter. I några fall tog både kommun och Länsstyrelsen ut höga avgifter för samma företag och den totala tillsynsavgiften uppgick då till ca 42 000 kronor per år.

För tre anläggningar har samma Länsstyrelse anlitat en tredje part för att kontrollera att miljötillståndet har tagits drift och att dess produktionsvillkor följs. Kostnaden för denna tredjepartsbesiktning varierade mellan 13 200 och 20 000 kr. En tredjepartsbesiktning kan återkomma ungefär vart fjärde år.

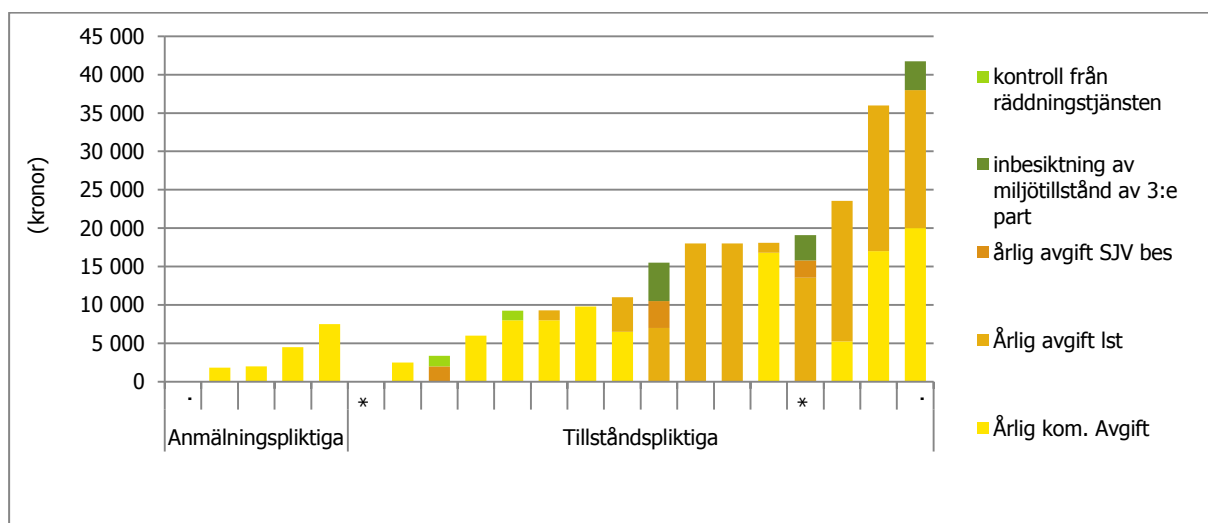
Kostnaden för olika tillstånd som krävs av olika myndigheter har sammanställts. Den sammantagna kostnaden för olika tillstånd varierade från noll till drygt 200 000 kronor, se Figur 1

Figur 1: Myndighetskostnader av engångskaraktär: sammantagen konsultkostnad för olika tillstånd samt inbesiktningavgift från Jordbruksverket för gårdar inom "Utvärderingsprojektet" 2013. * Anger att det saknas kompletta uppgifter.

Den årliga tillsynskostnaden för respektive biogasanläggning har också sammanställts inom detta projekt. Kostnaden för olika myndigheters tillsyn varierade mellan noll och ca 42 000 kronor per år, se Figur 2.

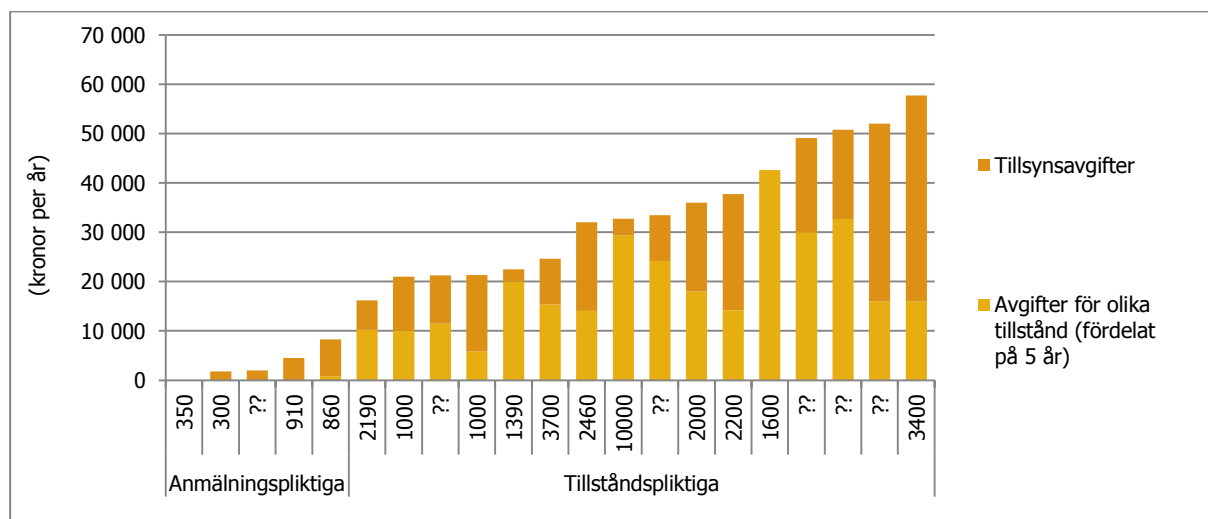

Figur 2: Årliga kostnader från olika myndigheter: tillsynskostnad samt inbesiktningavgift av 3:e part (ålagd av Länsstyrelsen). Inbesiktningavgiften är uppdelad på fyra år, vilket är hur ofta den förväntas upprepas. * Anger att det saknas kompletta uppgifter.

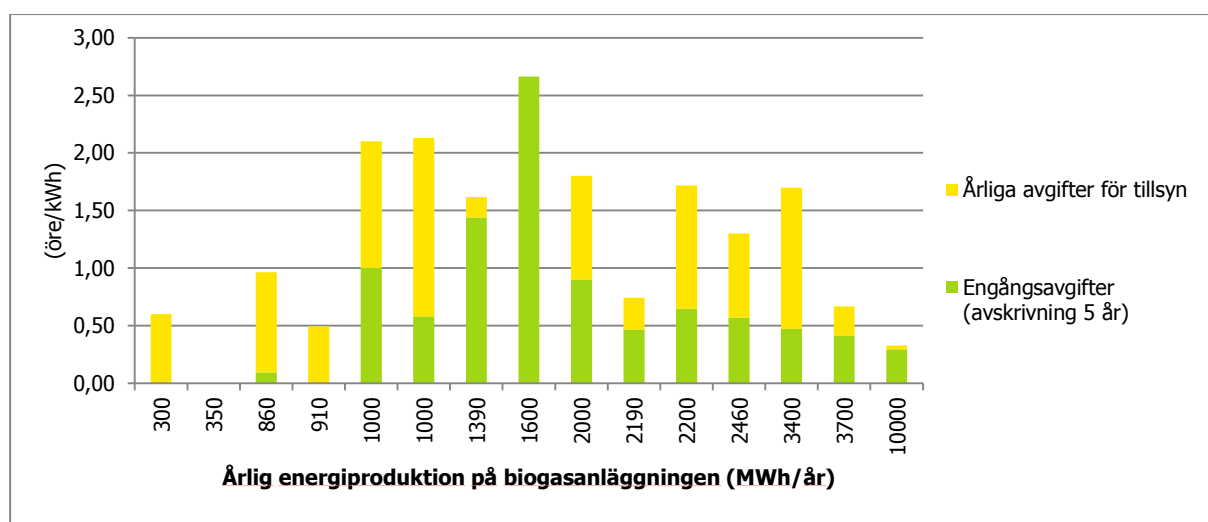
Den sammantagna kostnaden för tillstånd och tillsyn per år har beräknats i projektet. Den årliga kostnaden för tillståndet är den summa som betalats för extern konsult hjälp med bland annat skrivning och hantering av ansökan och miljökonsekvensbeskrivning. Kostnaden har fördelats på fem år, eftersom praktiska erfarenheter visar att ett tillstånd ofta behöver omprövas inom några år eftersom att biogasproduktionen ökar eller inriktningen på företaget ändras. För de flesta tillståndspliktiga anläggningarna har kostnaderna (ofta konsultkostnader) för tillståndsansökan varit höga. Några företag har i sin investeringsstödsansökan inkluderat kostnaden för ansökan om tillstånd enligt miljöbalken.

Den sammantagna kostnaden relaterad till tillstånd och tillsyn från olika myndigheter, varierade mellan noll och ca 57 000 kronor per år under de första fem åren, se figur 3. Detta motsvarar en kostnad på mellan noll och 2,67 öre/kWh producerad energi, se figur 4. För de anläggningar som producerar elenergi med hjälp av en motor (antagen elverkningsgrad på 30%), innebär detta en myndighetskostnad på mellan 0 och 8,9 öre/kWh_{el}.

Kostnaden för tillstånden är en stor belastning för företagen, men även tillsynskostnaderna kan vara betydande.

Figur 3: Sammantagen kostnad relaterad till olika myndighetsfrågor under 2013 (tillstånd, tillsyn mm) för biogasanläggningar inom "Utvärderingsprojektet", relaterat till anläggningarnas energiproduktion. * Anger att det saknas kompletta uppgifter.

Figur 4 Kostnader relaterade till olika myndighetsfrågor (tillstånd, tillsyn mm), i relation till biogasanläggningarnas totala energiproduktion.

Tillståndsvillkor

Ett miljötillstånd från Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation är förknippat med ett antal produktionsvillkor. I bilaga 1 finns en lista över villkor som getts till gårdsbaserade biogasanläggningar. De flesta villkoren upplevs som rimliga, men i några fall har det getts utredningsvillkor av forskningskaraktär. Dessa utredningar är ofta kostsamma att genomföra eftersom företagaren inte själv kan genomföra dem.

Utformningen av villkoren präglas ibland av vilken Länsstyrelse och Miljöprövningsdelegation som har prövat ärendet. Vissa villkor förekommer därför endast i en del av landet, bedömningen är att eftersom frågan inte har geografisk karaktär är det olika bedömningar (tjänstemannabedömningar) som är orsaken till de olikartade villkoren.

Flera villkor liknar de lagkrav som ställs på en biogasanläggning, varför det är tveksamt om villkoren tillför någon specifik nytta.

Slutsats

Denna studie har tydligt visat på aktuella kostnader för ansökan om tillstånd, dess prövning och tillsyn för de enskilda biogasanläggningarna.

I studien framkommer att företagen hade en kostnad för anmälan och ansökan för olika tillstånd som varierade från 0 till 220 000 kronor per anläggning.

Denna studie visar att tillsynsavgifterna från olika myndigheter för gårdsbaserad biogasproduktion varierade från 0 till ca 42 000 kronor per år. De företag med de högre avgifterna upplever myndighetskostnaden som orimligt dyr.

Kostnaden för olika tillstånd och tillsyn varierade från 0 till 58 000 kronor per år under de första fem åren, vilket motsvarar en kostnad mellan 0 och 2,67 öre/kWh totalt producerad energi eller 0 och ca 8,9 öre/kWh_{el} för de anläggningar som producerar el. Detta kan jämföras med den nordiska elbörsens Nordpools elpris i Sverige under 2013 som var ca 40 öre / kWh_{el}. Med denna jämförelse upptar kostnader för lagstiftning 22% av försäljningspriset vilket helt klart är en orimligt hög kostnad.

En anläggning som får miljö tillstånd, får även ett antal tillståndsvillkor kopplat till detta. Dessa villkor kan vara kostsamma, begränsande eller kosta mycket att utreda. Kostnaden för dessa villkor har inte utretts i denna studie. Vi bedömer att det skulle vara intressant om detta gjordes. Grunden för de höga kostnaderna både vad gäller ansökan, tillsyn och villkorskostnader kan härledas till gränsen för tillståndspliktig verksamhet. Hushållningssällskapet driver därför frågan att gränsen för tillståndspliktig biogasproduktion, enligt miljöbalken ska höjas. Genom att höja gränsen för när en biogasanläggning är tillståndspliktig till internationella nivåer (ex Tysklands gräns: 1,9 miljoner Nm³ biogas) kan företagens kostnad för olika myndighetfrågor minska kraftigt. Om nivån för när en biogasanläggning blir tillståndspliktig i Sverige höjs till samma nivå som i Tyskland, skulle det förbättra förutsättningarna för gårdsbaserad biogasproduktion i och med att kostnaden för tillstånd, Länsstyrelsernas avgift för tillsyn samt eventuell tredjeparts inbesiktning uteblir samt minskad belastning av tillståndsvillkoren.

Bilaga 1. Exempel på produktionsvillkor för biogasanläggningar:

Här redovisas exempel på produktionsvillkor som getts gårdsbaserade biogasanläggningar. Ingen biogasanläggning har samtliga av villkoren nedan.

Generella villkor

- Verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet om inte annat framgår av nedanstående villkor.
- Vid anläggningen får följande substrattyper tas emot och behandlas :

Substrattyp	Avfallskod
Stallgödsel	02 01 06
Odlade grödor	-
Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, jakt och fiske	02 01
Avfall från bearbetning och beredning av kött – slakteriavfall	02 02
Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål m.m.	02 03
Avfall från tillverkning av mejeriprodukter	02 05
Avfall från bageri och konfektyrfabriker	02 06
Avfall från produktion av alkoholhaltiga och alkoholfria drycker	02 07

Mottagning och behandling av annat ur miljösynpunkt likvärdigt substrat än ovanstående får ske efter godkännande av tillsynsmyndigheten.

- Tillsynsmyndigheten ska meddelas innan anläggningen tas i drift.

Lukt

- Verksamheten ska bedrivas så att risken för lukt till omgivningen minimeras. Vid återkommande och annat än helt tillfälliga störningar som uppstår till följd av verksamheten ska ytterligare skyddsåtgärder vidtas i samråd med tillsynsmyndigheten.
- Verksamheten ska drivas så att risken för luktstörningar minimeras. I de fall luktolägenheter av betydelse ändå uppstår ska åtgärder i syfte att minimera störningarna omedelbart vidtas.

Fackling

- Producerad gas som inte kan nyttiggöras ska facklas av på sådant sätt att emissionerna inte ger upphov till olägenhet för människors hälsa eller miljön. Facklan ska ha kapacitet att förbränna hela den producerade mängden gas. Volym facklad gas ska journalföras.
- Vid överproduktion av gas eller vid driftstörning ska gasen facklas av så att emissionerna blir så låga som möjligt och inte ger upphov till olägenheter för människors hälsa eller miljön. Volym facklad gas ska journalföras.

Gränsvärden från panna eller motor

- Halterna stoft i utgående rökgaser får inte överstiga 120 mg/Nm³ vid 13 % koldioxid (CO₂), vid mätning enligt standardmetod. (panna)

Halterna kväveoxider (NO_x) i utgående rökgaser får inte överstiga 100 mg/MJ vid 13 % CO₂, vid mätning enligt standardmetod. (panna)

Ett överskridande av något av ovan angivna värden för stoft och kväveoxider ska åtföljas av omedelbara och tillräckliga åtgärder för att överskridandet inte ska upprepas. Om de angivna utsläppsvärdena överskrids ska bolaget senast inom 10 arbetsdagar, eller inom den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer, till tillsynsmyndigheten anmäla orsak till överskridandet samt ange vilka åtgärder som vidtagits och som bolaget avser att vidta så att värdena enligt ovanstående kan innehållas. (panna)

- **Utredningsvillkor:** Bolaget ska senast ett år efter att tillståndet tagits i anspråk ha utrett följande: De tekniska och ekonomiska möjligheterna att begränsa utsläppen av kväveoxider till högst 100 mg/MJ tillförd bränsle energi, räknat som NO₂. Under prövotiden gäller att ”Utsläppet av kväveoxider via rökgaserna från gasmotorn får inte överstiga 340 mg/MJ tillförd bränsleenergi, räknat som NO₂”.

Hygienisering

- Hygienisering av mottaget avfall ska ske. Avfall måste uppnå en temperatur av 70° C i minst en timme. Temperaturen i hygieniseringstanken ska mätas och registreras.

Förorenat vatten

- Utsläpp av förorenat spill- och dagvatten samt condensat- och rejektvatten får inte ske till recipient. Eventuellt spill ska omedelbart samlas upp och omhändertas. Uppkommet processavlopps- och tvättvatten ska återföras till processen.
- Kondensvatten från torkning av rågas och från condensbrunnar vid anläggningen ska samlas upp och ledas till mottagningsbrunnen om inte tillsynsmyndigheten medger annan hantering.
- Verksamheten vid biogasanläggningen ska ske så att förorening av yt- och grundvatten inte uppkommer. Spill ska omedelbart omhändertas.
- Tvätt och rengöring av fordon som transporterar avfall och annat substrat till biogasanläggningen ska ske på tät platta där vattnet samlas upp och leds till mottagningsbrunnen.

Rötrest & transporter

- Transport av stallgödsel och avfall till och rötrest från anläggningen ska ske med täckta transportfordon så att spill inte uppkommer.
- När rötresten lämnar kylkammaren får rötresten inte ha en temperatur som överstiger 20° C. Temperaturen ska kontrolleras genom kontinuerlig temperaturregistrering. *(detta villkor har överklagats till MD och avskrivits för flera gårdar. Vissa gårdar har inte överklagat och har därför villkoret kvar).*
- Behållare från vilken utlastning av rötrest sker med tankbil eller motsvarande, för vidare transport till externa rötrestlager eller mot-tagare, ska senast den (datum) vara försedd med fast tak som effektivt förhindrar ammoniakavgång och luktstörningar.
- Senast 6 månader innan rötrestkammaren 2 ska tas i drift ska tillgängliga lagringsutrymmen och spridningsarealer redovisas till tillsynsmyndigheten.

- Nya mottagare av rötrest och tillkommande spridningsarealer ska redovisas till tillsynsmyndigheten.
- Kontroll av rötrestens innehåll av växtnäring, åtminstone fosfor och kväve, ska ske minst en gång per år. *(två gånger per år har vissa företag som krav)*
- Information ska ske till extern mottagare av stallgödsel eller rötrest om de villkor som gäller för lagring och spridning enligt detta tillstånd. Leverans av rötrest ska åtföljas av aktuella analysresultat av växtnäringsinnehållet i rötresten.
- Transporter av substrat till biogasanläggningen samt rötrest från rötrestlagren på xxxxxx till externa rötrestlager får enbart ske vardagar mellan kl. 7.00 och 22.00. Transporterna till och från anläggningen får inte ske under lördagar, söndagar, helgdagar eller helgdagsaftnar. Tillsynsmyndigheten får meddela undantag om det finns särskilda skäl.
- Spridning av rötrest och stallgödsel ska ske i sammanhängande perioder. Hänsyn ska tas till rådande och förväntade väderleksförhållanden så att minsta möjliga näringsförlust och olägenhet för närboende uppstår. Spridning under lördagar, söndagar, helgdagar eller helgdagsaftnar ska så långt möjligt undvikas.
- Spridning av rötrest och stallgödsel får inte ske närmare vattendrag än 10 meter. Om exakt spridningsteknik används får dock, med undantag för områden vid xxxxxxxx, spridning ske till 6 meter från vattendraget.
- Spridning av rötrest eller stallgödsel får inte ske närmare enstaka bostadshus än 30 (50) meter utan innehavarens medgivande. Avståndet till vattentäkt får aldrig understiga 50 meter. (två företag har fått olika skyddsavstånd till bostadshus).
- Tillkommande lagringsbehållare för rötrest ska vara konstruerade med fast tak eller flytduk som effektivt begränsar avgången av ammoniak och växthusgaser.

Förluster av gas

- Verksamheten ska bedrivas så att minsta möjliga metanläckage uppstår från anläggningen.
- Metangasproduktionen ska ha upphört innan rötresten lämnar den slutna efterrötningen.
- Verksamheten ska bedrivas så att minsta möjliga metanläckage uppstår från anläggningen.
- Slutlager ska vara utformat på sådant sätt att ammoniak- och metanavgången minimeras.

Mottagning av externt avfall

- Mottagning och mellanlagring av avfall ska se så att luktstörningar undviks. Samtliga behållare för pumpbart avfall ska vara försedda med tätt lock alternativt utgöras av slutna

tankar. Avfall som inte är pumpbart avfall ska tas emot i mottagningsficka som är försedd med tätt lock.

Buller

- Buller från verksamheten och från uppgraderingsanläggningen på fastigheten xxxxxxxx, inklusive transporter inom verksamhetsområdena, får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå vid bostäder än:

vardagar utom helgdagar kl 07 -18	50 dB(A)
natttid kl. 22 - 07	40 dB(A)
övrig tid	45 dB(A).

- Momentana ljud natttid (kl. 22-07) får utomhus vid bostäder högst uppgå till 55 dB(A).
- De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad. Om ett värde överskrids ska omedelbara åtgärder vidtas så att värdet kan klaras senast vid den tidpunkt som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Kemiska produkter

- Hantering och lagring av kemiska produkter, inbegripet farligt avfall, ska ske under tak på hårdgjord invallad yta så att spill och läckage kan samlas upp.

Kontroll av verksamheten

- Journal ska föras över mottagna mängder substrat. Av journalen ska det framgå vilken typ och mängd som tagits emot vid varje enskilt mottagningstillfälle. Journalen ska finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och en sammanställning ska bifogas den årliga miljörapporten.
- Journal ska föras över mängd levererad rötrest och omfatta mottagare, mängd, tidpunkt och halt av fosfor och kväve. Journalen ska finnas tillgänglig för tillsynsmyndigheten och en sammanställning ska bifogas den årliga miljörapporten.
- Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter att verksamheten har tagits i drift.
- Senast 6 månader efter att biogasanläggningen har tagits i drift ska en beredskapsplan och anpassad utrustning finnas för hantering av risker inklusive hantering av material vid en eventuell överjäsning i röt-kammaren.
- Förstagångsundersökning av verksamheten ska utföras av opartisk besiktningsförrättare senast 6 månader efter det att verksamheten påbörjats eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. Förslag till besiktningsförrättare och program för undersökningen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten i god tid före undersökningen. Därefter ska periodisk undersökningen av verksamheten utföras vart fjärde år, Förslag till besiktningsförrättare och program för undersökningen ska lämnas in till tillsynsmyndigheten i god tid före undersökningen. Besiktningsförrättarens rapport från undersökningen ska lämnas

in till tillsynsmyndigheten senast tre månader efter datum för undersökningen eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer.

Åtgärder vid avslutning av verksamheten

- Bolagetska utan dröjsmål anmäla planer på att avsluta hela eller delar av verksamheten. När verksamheten avslutas ska kemiska produkter och farligt avfall tas omhand på aett iljöriktigt sätt och i enlighet med gällande lagstiftning.

